

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a

Pápai Edvy malom fogadó és barokk udvarház

[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Sántha Csaba tulajdonos

(név)

..... (aláírás)

Pápa, 2016. január 12. (település, dátum)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Sántha Csaba, az Edvy Malom Fogadó Tulajdonosa

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: **Sántha Csaba**

Levelezési cím: 8500 Pápa, Gyimóti út 83.

Telefonszám: **06-30 957 7097**

E-mail cím: **santha.csaba@edvymalom.hu**

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Edvy Malom Fogadó Pápa**

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

agrár- és élelmiszergazdaság   egészség és életmód   épített környezet

ipari és műszaki megoldások   kulturális örökség   sport

természeti környezet   turizmus és vendéglátás

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: **Edvy Malom Fogadó, Pápa Gyimóti út.91.**

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

települési   tájegységi   megyei   külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A Füzes település valószínűleg azonos a későbbi Hodoskáva, amely az újkorban Pápához tartozó pusztaként volt ismert. A Tapolca patak kanyarjában a Benedictus és a Kapitány malom szomszédságában már a középkortól folyamatosan kimutatható malom jelenléte. Első ismert tulajdonosa valószínűleg udvarsokai Hodus volt, akiről Hodoska vagy Odoska elnevezését is kapta.

Később a Hodoska malom elnevezés mellett/helyett a Csillag, a Bocsor, és legutóbbi időkben az Edvy malom néven vált ismertté. A vízimalomnak Pápával, mint településsel közel egykorú korú története van. Hodoska illetve valószínűleg a vele egyező Füzes vagy Fizes nevű település a jelenlegi Pápát alkotó településrészek egyike volt.

Az udvarház-fogadó a malom épület teljes, műemléki felügyelet alatt végrehajtott felújításával, helyreállításával jött létre. A munkálatok költségeit magán erőből, pályázatok felhasználásával az utolsó tulajdonos leszármazottai és örökösei — a korábban államosított épület visszaszerzése után — oldotta meg.

Az épület jelenleg a nemzeti értékek szolgálatában malom és történeti kiállítás, vendégfogadó és étteremként működik. Nagytermében, megfelelő időjárás esetén

udvarában is rendezvények, ismeretterjesztő előadások zajlanak, pápai és környékbeli lakosok, nagyszámú érdeklődő részvételével.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Pápa Bocsor-malom épületkutatói dokumentáció. (Budapest 2004. Koppány András és Thúry László) Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ Bp.

Magyarország régészeti topográfiája 4. (Pápai és a zirci járás) Bp. 1972. 199. p.

Sörös Pongrác: A bakonybéli apátság története 1023-1548. I. Bp. 1903. 550. p. (A pannonhalmi apátság története VIII.)

Kiss István: A pápai plébánia története Veszprém 1908, 157. p.

Reizner János: A gróf Esterházy család pápai levéltára 605. p. In: Történelmi Tár 1913.

Kubinyi András: A középkori Pápa, 103. p. In: Tanulmányok Pápa város történetéből, Pápa 1994.

Solymosi László Veszprém megye 1488. évi adólajstroma és az Ernuszt -féle megyei adószámadások. 137. 156. 179. 187. 205. p. (Hodoska említésével) In: Tanulmányok Veszprém megye történetéből, Veszprém 1984.

Molnár Lajos: A 800 éves Pápa vízimalmainak 8 évszázada 115-125. p. (Jókai Füzetek 76.)

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

www.edvymalom.hu

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

<http://www.edvymalom.hu/hu/bemutakozas> (Itt részletesen megtalálhatók az alábbi mutatóba közölt fotók, amelyek valamennyi a saját készítésem, és mint korábban jeleztem hozzájárulok az Értéktár Bizottság általi felhasználásához.)

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Sántha Csaba nyilatkozom, hogy hozzájárulok a csatolt képek, filmek felhasználásához.

Ajánlások:

Az Edvy Malom Fogadó, Pápa

>

- > Ha valaki egy jól megtervezett és teljesen hiteles régi népművészeti
- > múzeumot akar látni, akkor látogasson el Pápára, az Edvy Malom
- > Fogadóba. A népművészeti értékeket bemutató főépületben mindent
- > láthat, ami jellemző volt a régi mezőgazdasági, ipari kézművességre.
- > Még a folyosókon is igazi régi tárgyakkal, hímzésekkel, szőttesekkel
- > találkozhat. A kultúrterem is gyönyörűen díszített, ugyanakkor az
- > előadások megtartására a 21-ik századi műszaki felszerelések is jelen
- > vannak, tehát az előadás felvételének rögzítése is adott. Gyönyörű a
- > borszoba. Mintha könyvekkel lenne kibélelve az egyik főfal, de könyvek
- > helyett ragyogó borkészletet mutatnak be, az ország minden tájáról. A
- > vendéglátás elsőosztályú. Hazai, sőt házi ételek kerülnek terítékre,
- > nem bevásárló központokból vett, ki tudja, honnan származó dolgok. Itt
- > az érméket biztos lehet a ~~finomabb, szarvost, szarvost, szarvost,~~
- > sokféle sajt, kőrözött, házi kenyér és a jófajta borok hiteles
- > származásában. És a házigazda kedvessége mindent felülmúl. Ráadásul a
- > szép külsejű épület, a régi gazdasági tárgyakkal létesített udvar Pápa
- > romantikus, szép környezetében található. A szobák kényelme és szintén
- > az elmúlt századokat idéző berendezése szemet gyönyörködtető. Csak
- > sajnálom, hogy nem élek Pápán, itt Budapesten ilyen csodás helyet nem
- > láttam.

Az ajánlást az Edvy Malom Fogadó pápai és megyei értéktárba való bekerülésének elősegítése céljából írtam.

Aradi Éva

- > Szíves ajánlással: dr. Aradi Éva, magyarság kutató, indológus
- >

AJÁNLÁS

A pápai Edvy malom fogadó és barokk udvarház két oknál fogva is ajánlható a városi és megyei értéktár katalógusába.

Az egyik a magyar ipartörténelem. A Tapolca patak vízimalmok sorát működtette, amelyek egyfelől a technológiai fejlődés veszteseiként kerültek enyészetre, másfelől a szocializmus államosítási hullámának váltak áldozatává. A térség gazdasági karakterét hajdanán meghatározó tevékenységből és azokat fizikailag megjelenítő objektumokból még illusztrációnak sem maradt egyetlen darab sem. Minden valószínűség szerint ma már csak a levéltárakból tudhatánk róluk, ha a fogadó jelenlegi gazdája hatalmas erőfeszítésekkel és energiával nem gyűjtötte volna össze a még fellelhető tárgyi emlékeket, s ha nem igyekezne a hajdani malomból a még helyreállítható részeket megmenteni.

A másik indok inkább családtörténeti és társadalompszichológiai természetű. A szocializmus az államosításokkal jövátelhetetlen károkat és sérelmeket okozott a magyar társadalom szövetében. Kivételes jelenségnek mondható, hogy a rendszerváltozásunk során a család egy tagja még életben volt, amikor a hajdani tulajdonukat ismét birtokba vehették. Az országosan elmaradt történelmi igazságtétel legalább egy konkrét esetben nem a nagypolitikai kudarcos megoldásait reprodukálta.

Az utolsó molnármester unokája, Sántha Csaba hihetetlen energiával és lelkierejével kísérelte meg a félresiklott irdó visszabilentését. A barokk udvarházzá átalakított épületben hagyományokat őrző, közösséget építő, ismeretterjesztő programokat telepített. Jómagam a 200. előadást tartottam a patinás helyszínen Magyarország jövője az Európai Unióban témakörben.

Jó szívvel és okkal támogatom, hogy a pápai Edvy malom és fogadó barokk udvarház kerüljön be a városi és a megyei értéktárba.

Gazdag Ferenc
egyetemi tanár
az MTA doktora

Budapest, 2015. december 9.

Fotóanyag:

